

Posudek oponenta na rigorózní práci Adély Šubjákové
"Postavení poškozeného v českém trestním procesu.
Srovnání s německou právní úpravou "

Posuzovanou rigorózní práci hodnotím velmi pozitivně, jako plně vyhovující požadavkům stanoveným příslušnými předpisy.

Již samotná volba tématu zasluhuje ocenění, protože tato problematika je velmi důležitá a aktuální. Autorka v práci prokazuje rozsáhlé znalosti právní úpravy, judikatury a literárních pramenů české a německé provenience. Při tvorbě práce využila též konzultační pomoci německého univerzitního profesora Rollanda Schmitze (Univerzita Bayreuth).

Zvolená metoda zpracování tématu je vhodná, také systematika výkladu je správná. Po stručném historickém vstupu přechází výklad k analýze současného stavu právní úpravy a její praktické aplikace v obou srovnávaných zemích a posléze výklad vrcholí náměty de lege ferenda. Paralelní komparace jednotlivých institutů české a německé úpravy je přehledná a pro čtenáře přívětivá.

Zvláště chci vyzvednout kritický přístup k problematice a schopnost logické argumentace. Výklad je věcný a střízlivý, autorka je schopna zvažovat pozitivní i negativní stránky problémů, její náměty na budoucí úpravu jsou uvážlivé. Ocenit je třeba schopnost zvažovat širší aspekty problematiky, čistě

juristické úvahy jsou zasazeny též do právně politických, kriminologických a viktimologických souvislostí.

Po stránce jazykové je text bezchybný, výklad je velmi čtivý.

V práci jsem neshledal žádná závažnější věcná ani formální pochybení.

Z drobných připomínek lze uvést:

str. 38 – autorka patrně přehlédla, že po novele trestního řádu z roku 2001 není znalec přibírán usnesením, nýbrž toliko neformálním opatřením; určité zlepšení pozice poškozeného by bylo možno spatřovat v nově zavedeném ustanovení § 89 odst. 2 tr. ř. stanovícím, že „každá ze stran (*tedy i poškozený – pozn. J.M.*) může důkaz vyhledat, předložit nebo jeho provedení navrhnout. Skutečnost, že důkaz nevyhledal nebo nevyžádal orgán činný v trestním řízení, není důvodem k odmítnutí takového důkazu.“;

- str. 42, předposl. odst. – formulace „právo poškozeného na vydání věci (§ 80 odst. 1)“ je v daném kontextu nejasná. Ustanovení § 80 tr. ř. upravuje vrácení věci; pokud o právu poškozeného na věc není pochyb, lze ji poškozenému vrátit;

- v textu práce je několik drobných formálních pochybení, např.: u Weigendovy knihy chybí přesnější bibliografické údaje (str.11, 123); chybí bližší označení normy, kterou v Německu došlo k „zavedení adhezního řízení v roce 1943“; judikát č. 34 Sb. tr. r. je neúplně označen – chybí rok (str. 22); zkratka „DAR“ neznamena „německý časopis o autorském právu“, nýbrž „Deutsches Autorecht“, tedy o „časopis o automobilovém právu“ (str. 117).

Uvedené připomínky jsou pouze dílčí povahy a nijak nesnižují mé celkově velmi pozitivní hodnocení. Jako možný námět do diskuze v rámci obhajoby práce dávám autorce k posouzení: Ve III. kapitole (kterou pokládám za velmi zdařilou) autorka správně uvádí řadu výhod, kterou znamenají tzv. **odklony pro poškozeného**. Vzniká však otázka: Nezpůsobuje tato kriminálně politická strategie (která je patrně velmi přínosná jak pro obviněného, tak pro justiční systém) nějaké nevýhody nebo rizika pro poškozeného?

Závěrem konstatuji, že rigorózní práce je velmi zdařilá a plně způsobilá k ústní obhajobě. Navrhuji proto, aby Adéle Šubjákové byl po úspěšném složení státní rigorózní zkoušky udělen akademický titul "JUDr."

V Praze dne 15. dubna 2006.

Prof. JUDr. Jan Musil, CSc.